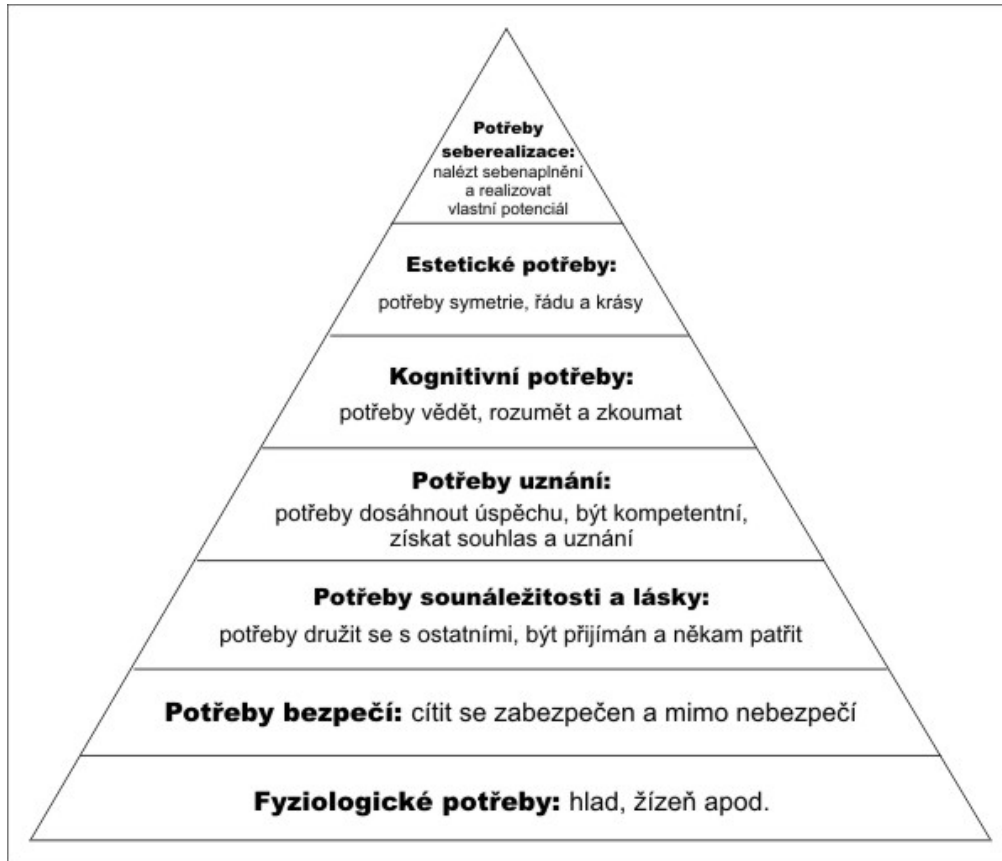

PSYCHOKUCHAŘKA – v různých situacích při práci s rodinou a dětmi je dobré si vzpomenout na “základní ingredience” a “pravidla vaření”:

Maslowova pyramida

Zdeněk Matějček:

Základní psychologické potřeby

- ❑ **Stimulace**
množství, kvalita a proměnlivost vnějších podnětů
- ❑ **Smysluplného světa**
stálost, řád a smysl v podnětech
- ❑ **Životní jistoty**
potřeba citové jistoty a bezpečí ve vztazích
- ❑ **Pozitivní identity**
potřeba vlastní hodnoty a místa ve společnosti
- ❑ **Otevřené budoucnosti**
moment mezi nadějí a beznadějí, mezi životním rozletem a zoufalstvím

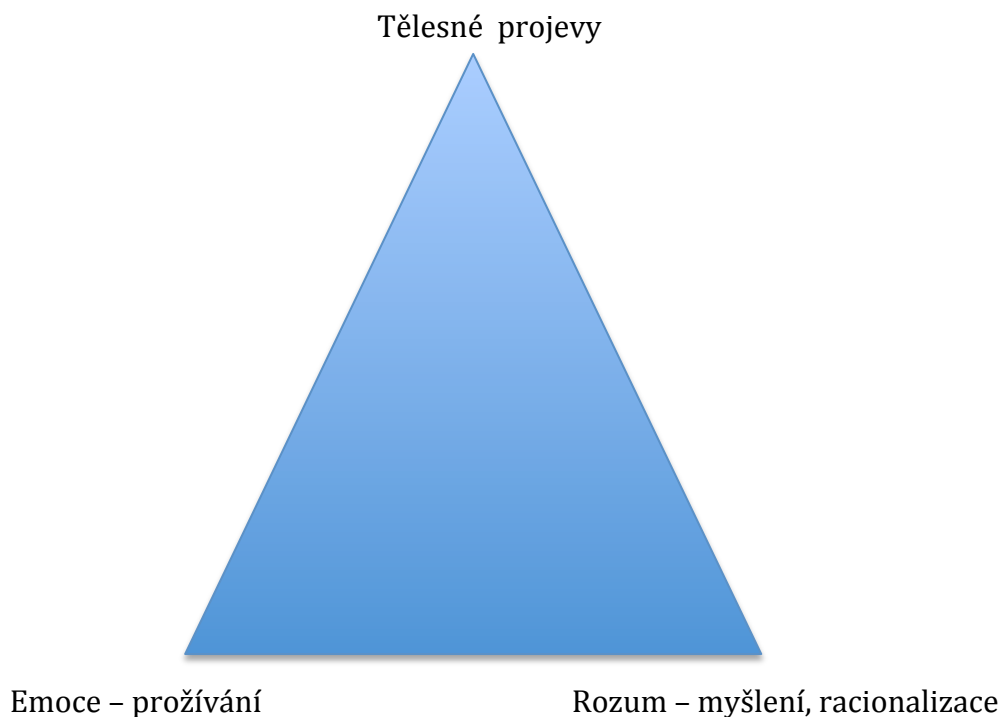
Bazální potřeby a jejich naplňování

Jejich uspokojení základní bod vývoje :

doslovně a symbolicky

- potřeba **místa** (place)
- potřeba **výživy** (nutrition)
- potřeba **podpory** (support)
- potřeba **ochrany** (protection)
- potřeba **ohraničení** (limits)

Každý reagujeme na těchto rovinách:

Vývojový cyklus rodiny:

- pohled na změny v celém časovém kontextu existence rodiny
- Cyklus dle Plaňavy:
 - 1) předmanželské párování
 - 2) mladý bezdětný pár
 - 3) rodina s malým/i dítětem/ dětmi
 - 4) rodina se školáky
 - 5) odpoutávání a vylétávání z hnízda
 - 6) prázdné hnízdo

Je třeba mít na paměti i:

- jiný než tradiční model rodiny:
 - Out-of-sequence families (př. soužití bez manželství)
 - Truncated families (př. rozvedení rodiče)
 - Recycled families (nové manželství po rozvodu)
- možnost rodiny s jedním dítětem už téměř dospělým a jedním velmi malým
- model rodiny bez dětí

Kritická období v životě rodiny - např. narození prvního dítěte, pracovní povinnosti (ztráta zaměstnání, mateřská a rodičovská dovolená, individuální vývojové krize členů rodiny, krize ve vztahu, ...)

8 věků člověka podle Erika H. Eriksona – psychosociální konflikt

- 0-1 rok důvěra X nedůvěra
- 1-3 roky autonomie X stud
- 3-6 let iniciativa X vina
- 6-12 let snaživost X méněcennost
- 12-19 let identita X zmatení rolí
- 19-25 let intimita X izolace
- 25-50 let generativita X stagnace
- 50 a více let integrita X zoufalství

Stádium kognitivního vývoje

Jean Piaget

- 1) **Senzomotorické** (0-2 roky) - odlišuje sebe od objektů
- 2) **Předoperační** (2-7 let) – egocentrické myšlení, třídí jevy podle jednoho rysu
- 3) **Konkrétních operací** (7-11 let) – logické myšlení o konkrétních pojmech
- 4) **Formálních operací** (od 12 let) – abstraktní myšlení

